

BEGROTING

2024

Inhoud

INHOUD	2
VOORWOORD	3
STRUCTUUR VAN DE CIPALGROEP	4
TOELICHTENDE NOTA	5
BALANCEREN TUSSEN UITDAGINGEN EN MOGELIJKHEDEN	5
SAMENWERKING ALS KATALYSATOR VOOR DIGITALE TRANSFORMATIE	6
DE C-SMART AANKOOPCENTRALE	7
INFORMATIEVEILIGHEID EN -BEHEER	10
SANCTIONEREND AMBTENAAR EN TRAJECTCONTROLE AS A SERVICE	12
BEGROTING 2024 – TOELICHTING CIJFERS	14
INLEIDING	14
BEGROTINGS CIJFERS 2024 CIPAL DV	15

Voorwoord

Geachte Vennoot,

In een wereld die steeds meer gedreven wordt door technologie, is de noodzaak voor lokale besturen om zich aan te passen en te evolueren naar een meer gedigitaliseerde omgeving nooit zo duidelijk geweest. Deze evolutie, hoewel beladen met beloften van efficiëntie en innovatie, is niet zonder zijn eigen set van uitdagingen en hindernissen.

Digitalisering brengt vele voordelen met zich mee, zoals geoptimaliseerde processen, verbeterde dienstverlening aan burgers en de mogelijkheid om datagedreven beslissingen te nemen. Tegelijkertijd worden we ook herinnerd aan de vele uitdagingen die voor ons liggen, zoals technologische barrières, financiële overwegingen en de ethische dilemma's rond privacy en toegankelijkheid.

Bij C-smart geloven we in de kracht van samenwerking tussen lokale besturen. In een landschap dat voortdurend verandert, is de gedeelde kennis en ervaring van onschatbare waarde. Samenwerking kan dienen als een kompas, dat lokale besturen begeleidt door de complexiteiten van digitalisering. Bij C-smart zijn we trots op onze rol als facilitator en partner in deze reis. We geloven dat door samen te werken, we een toekomst kunnen vormgeven die zowel innovatief als inclusief is.

C-smart heeft zich door de jaren heen gevestigd als een brug tussen lokale besturen en de marktsector door middel van gezamenlijke aankoopinitiatieven. We zien onszelf als de verbindende schakel tussen klanten en leveranciers, tussen overheidsorganisaties en gespecialiseerde dienstverleners. Dankzij onze unieke positie kunnen we deze dialoog effectief faciliteren. Met onze uitgebreide ervaring begrijpen we zowel de technische taal van de leveranciers als de visie van moderne overheidsinstanties op duurzame technologische vooruitgang.

Het koppelen van expertise en het versterken van de capaciteiten van lokale overheden vormt de kern van onze missie. We streven naar een evenwicht tussen vraag en aanbod. Onze samenwerking, ondersteund door 274 leden verspreid over Vlaanderen, zorgt voor een schaal die elk project aantrekkelijk maakt voor toonaangevende technologische bedrijven. Samen vertegenwoordigen we een virtuele grootstad met meer dan 3 miljoen inwoners!

Bovendien werkt C-smart samen met meer dan 120 lokale besturen om veilige informatiestromen te waarborgen. Met het overheidsdatacenter in Geel heeft Cival dv een uniek voordeel om haar leden te ondersteunen bij de beveiliging van hun kritieke netwerkcomponenten.

Wat C-smart echt uniek maakt, is onze hechte relatie met de lokale besturen, die niet alleen aandeelhouders zijn, maar ook vertegenwoordigd zijn in onze bestuursorganen. Deze relatie is voor ons cruciaal. We geloven dat de digitale transformatie die onze samenleving ondergaat, te belangrijk is om alleen aan technische experts over te laten. Het heeft invloed op alle lagen van de samenleving en brengt zowel kansen als risico's met zich mee. Vanwege de enorme impact op de samenleving is het essentieel dat beleidsmakers en politici betrokken zijn bij dit thema.

We kijken uit naar een voortzetting van onze vruchtbare samenwerking in 2024 en willen u, namens de raad van bestuur en het personeel, bedanken voor uw vertrouwen in Cival dv!

Paul Verbeeck, voorzitter

Structuur van de Cipalgroep

De dienstverlenende vereniging Cipal (“Cipal dv”) is een intergemeentelijk samenwerkingsverband overeenkomstig deel 3, titel 3 van het Decreet Lokaal Bestuur. Cipal dv telt 274 leden (Vlaamse lokale besturen) die van haar diensten gebruik maken. Samen vertegenwoordigen zij meer dan 3 miljoen inwoners.

Het accent van haar dienstverlening, gekend onder de naam “C-smart”, ligt op het samen aankopen van IT-oplossingen en -diensten, op het verzorgen en beheren van veilige informatiestromen en op het bundelen van krachten om onze leden bij hun digitale transformatie en smart city-beleid te ondersteunen. Daarbij zorgt ons samenwerkingsverband voor een efficiëntere verbinding tussen de lokale overheden enerzijds en de privé-aanbieders van technologische oplossingen anderzijds.

De voorbije jaren heeft Cipal dv gekozen voor een strategie van “ondernemende overheid”, waarbij de activiteiten van commerciële en technische aard - zoals software ontwikkelen, commercialiseren en ondersteunen – via Cipal nv werden ondergebracht in publiek-private samenwerkingsverbanden.

Deze keuze gebeurde vanuit de overtuiging dat dit extra schaafeffecten zou genereren en dat zo extra meerwaarde gecreëerd zou kunnen worden. Dit had ook als voordeel dat de voorinvesteringen en risico’s m.b.t. de ontwikkeling van software niet langer door Cipal dv gedragen werden, maar naar de privaatrechtelijke entiteiten werden afgewenteld, waarvan Cipal Schaubroeck nv de belangrijkste entiteit is.

Dankzij de sterke meerwaarde die Cipal dv in de afgelopen jaren gerealiseerd heeft, o.m. door een ondernemende bedrijfsvoering en strategische sterke participaties (o.a. in Cipal Schaubroeck nv), heeft Cipal dv ervoor kunnen zorgen dat er nu reeds een bedrag van meer dan 32 miljoen euro op de balans staat als voorziening voor de pensioenverplichtingen van Cipal dv. Daarmee lijkt een groot gedeelte van dit risico dat zich over de komende 30 jaar kan manifesteren nu reeds heden afgedekt. Het is onze ambitie om op termijn de pensioenverplichtingen volledig ten laste te nemen van Cipal dv. Dit op voorwaarde dat de huidige strategie kan worden verdergezet.

Cipal Schaubroeck nv heeft zich sinds haar start in het najaar van 2016 verder versterkt. De geconsolideerde omzet bedroeg in 2022 reeds meer dan 80 miljoen euro. Dat groeiparcours kon gerealiseerd worden via een combinatie van organische groei en overnames wat in een intercommunale structuur niet mogelijk zou geweest zijn. Niet alleen werd zo extra waarde gegenereerd voor Cipal dv, maar tegelijk werd ook een dienstenaanbod geleverd aan lokale besturen vanuit een sterk lokaal verankerd bedrijf. Door de groei steeg de tewerkstelling bij Cipal Schaubroeck nv tot meer dan 600 medewerkers.

Naast haar participatie in Cipal nv, heeft Cipal dv sinds 2015 ook een participatie in Poolstok cv. Poolstok biedt ondersteuning aan het personeels- en organisatiebeleid van Vlaamse openbare besturen en vormt daarbij de verbinding tussen de private spelers enerzijds en de afnemende overheden anderzijds. Ook Poolstok levert al diverse jaren op rij uitstekende groeicijfers af. Na uittreding van de Vlaamse Overheid werd de omzet van Poolstok (toen nog Jobpunt Vlaanderen) in het beste geval geraamd op 15 miljoen euro. Ondertussen boekt Poolstok reeds een omzet van meer dan 39 miljoen euro op jaarbasis en nemen ook hier onze vennoten massaal diensten af van deze lokaal verankerde organisatie. Dit groeicijfer van Poolstok levert eveneens het bewijs dat het gekozen strategisch pad haar vruchten afwerpt.

Toelichtende nota

Balanceren tussen uitdagingen en mogelijkheden

Digitalisering bij lokale besturen brengt een intrigerend contrast van uitdagingen en voordelen met zich mee. Aan de ene kant ligt de belofte van geoptimaliseerde processen en een verhoogde efficiëntie. Door digitalisering kunnen lokale besturen processen automatiseren, wat niet alleen tijd en middelen bespaart, maar ook de kwaliteit van dienstverlening aan burgers, ondernemers en verenigingen verhoogt door middel van 24/7-toegankelijkheid en versnelde dienstverlening. Het gebruik van data wordt ook een steunpilaar, waardoor beleidsmakers beter geïnformeerde, datagedreven beslissingen kunnen nemen en zo diensten kunnen optimaliseren om beter aan te sluiten bij de behoeften in de gemeente. Daarnaast draagt digitalisering bij aan verbeterde communicatie en interactie met burgers, ondernemers en verenigingen, biedt het platformen voor innovatie en adaptatie aan veranderende omstandigheden en vergemakkelijkt het een flexibele werkomgeving.

Tegelijkertijd vertegenwoordigen de problemen die door digitalisering worden geïntroduceerd een aanzienlijke hindernis. Financiële en technische barrières kunnen voor lokale overheden zwaar wegen. De kosten voor het implementeren van digitale oplossingen en de benodigde technologische infrastructuur kunnen behoorlijk oplopen. Daarnaast is de technologische expertise die nodig is om deze systemen te implementeren en te onderhouden, niet altijd voorhanden. Bovendien worden vraagstukken rond privacy en informatieveiligheid steeds belangrijker. Het verzekeren van de veiligheid van de persoonsgegevens van de burgers is niet alleen een technologische uitdaging maar ook een vraagstuk van vertrouwen en transparantie. De digitale kloof, waarbij sommige burgers mogelijk achterblijven door een gebrek aan toegang tot technologie of digitale vaardigheden, benadrukt een ethische en sociale uitdaging waarbij de voordelen van digitalisering niet uniform verdeeld kunnen zijn. En tot slot kan het veranderen van operationele processen weerstand en een behoefte aan aanvullende opleiding onder het personeel creëren.

De paradox van digitalisering voor lokale besturen, die ligt in de spanning tussen de immense potentiële voordelen en de aanzienlijke uitdagingen, vergt een strategische, goed geplande aanpak. Het balanceren tussen het benutten van voordelen zoals verbeterde dienstverlening, kostenbesparingen en innovatie tegenover het navigeren door uitdagingen van technische, financiële, en sociale aard staat centraal in de digitale transitie van lokale overheden. Hierbij dient een inclusieve strategie te worden gehanteerd die zorgt dat digitalisering ten goede komt aan alle burgers, ondernemers en verenigingen en dat uitdagingen, zoals de digitale kloof en cybersecurity, op een proactieve manier worden aangepakt. Deze delicate evenwichtsoefening biedt lokale besturen de kans om hun diensten te transformeren en toekomstbestendig te maken, terwijl ze tegelijkertijd zorgvuldig navigeren door het complexe digitale landschap.

Samenwerking als katalysator voor digitale transformatie

Lokale besturen staan voor de uitdaging om digitalisering te omarmen, een taak die zowel kansen als obstakels biedt. Terwijl de behoefte aan digitale transformatie groeit, is samenwerking tussen lokale overheden de sleutel. Samenwerking tussen lokale besturen is een rijke bron van kennis, waarbij ervaringen, inzichten en beste praktijken worden uitgewisseld om elkaar naar een hoger digitaal niveau te tillen. Het biedt ook de mogelijkheid tot het delen van digitale diensten en infrastructuur en het gezamenlijk aankopen van technologische oplossingen, waardoor schaalvoordelen en kostenefficiëntie worden gerealiseerd.

Als dienstverlenende verenging brengt C-smart gespecialiseerde kennis en ervaring mee die essentieel zijn voor het navigeren door het complexe digitale landschap. Daarnaast zoeken we voortdurend mee naar innovatieve oplossingen. Hierbij wordt niet alleen toegang tot deze expertise en innovatie mogelijk gemaakt, maar kan het ook een uitbreiding van de capaciteit van het lokale bestuur betekenen, waardoor projecten sneller en efficiënter kunnen worden uitgevoerd.

Samenwerking met C-smart kan ook risico's verlagen door gespecialiseerde taken - zoals cybersecurity en gegevensbeheer - in handen te leggen van ervaren specialisten. Dit kan lokale besturen verzekeren van de beste praktijken en de laatste innovaties in velden die voortdurend evolueren en waar fouten aanzienlijke gevolgen kunnen hebben. Verder draagt het uitbesteden van deze diensten bij aan de focus op de kerntaken, waarbij het lokale bestuur zich kan richten op beleidsontwikkeling en -uitvoering.

Bij C-smart willen we een katalysator vormen voor de digitale transformatie van lokale besturen. Door onze samenwerking profiteert uw lokaal bestuur van geavanceerde technologische oplossingen, uitgebreide expertise en operationele capaciteit en behoudt tegelijkertijd de controle en sturing over essentiële diensten en data. In een tijdperk van digitale transformatie biedt de samenwerking tussen lokale besturen een veelbelovend pad naar innovatie, efficiëntie en verbeterde dienstverlening aan de burger. Samen met onze 274 vennoten vormen we immers één virtuele centrumstad van meer dan 3 miljoen inwoners.

De C-smart aankoopcentrale

Aantrekkelijke raamcontracten voor maximale ontzorging

Met de aankoopcentrale positioneert C-smart zich al geruime tijd op het kruispunt tussen de lokale besturen en de markt. We vertalen de behoeften en wensen van de besturen naar bestekteksten en aanbestedingsprocedures met een groot bereik. Hierdoor creëren we een marktplaats waar lokale overheden in staat zijn om aanbieders van slimme oplossingen te ontdekken en snel aankoopbeslissingen te nemen, zonder al teveel administratieve rompslomp.

In de overtuiging dat het vrije initiatief de beste oplossingen voortbrengt, situeren we de eigen kerntaken graag op de brug tussen klant en leverancier, tussen de besturen en de gespecialiseerde dienstenaanbieders. C-smart beschikt over een uniek profiel dat ons in staat stelt om deze dialoog krachtig te ondersteunen. Vanuit onze rijke traditie beheersen wij het technische jargon van de opdrachtnemers en delen we de visie van moderne overheidsorganisaties op de meerwaarde van duurzame technologische innovatie.

De samenwerking heeft niet alleen tot doel om de expertise van lokale besturen te vergroten, zodat ze de marktvraag beter kunnen definiëren, maar ook om economische voordelen te creëren. Het stelt ons in staat om de meest gunstige voorwaarden te onderhandelen en biedt leveranciers een stabiele basis voor hun investeringsvraagstukken. De juiste schaalgrootte is van cruciaal belang om te voorkomen dat innovatieve bedrijven zich afkeren van de lokale overheidsmarkt. We moeten hen juist alle kansen geven om lokaal referentieoplossingen te ontwikkelen, die vervolgens kunnen dienen als hefboom voor internationale ambities.

C-smart ontzorgt besturen bij het aankopen van traditionele ICT-middelen en innovatieve slimme oplossingen. De inrichting van overheidsopdrachten voor de verwerving van technologische oplossingen en diensten is vaak een complex en tijdrovend proces dat specifieke expertise vereist. Bovendien duurt dit proces doorgaans lang, terwijl de behoeften van besturen vaak dringend zijn.

C-smart neemt die zorgen en werklast graag over van de besturen en ontwikkelt proactief een aantal snelwegen naar hedendaagse, technologische producten en diensten. Door aankoopinitiatieven te bundelen, zorgen we daarenboven voor interessante voorwaarden en voor de scherpste prijzen. Toetreden tot de C-smart raamcontracten kan vrijblijvend. Het engagement van de opdrachtnemers wordt zo duurzaam mogelijk verankerd voor de volledige looptijd van de overeenkomst en de (kandidaat)afnemers krijgen op eenvoudig verzoek inzage in alle relevante stukken die de raad van bestuur van de dienstverlenende vereniging naar de toewijzing van de overheidsopdracht hebben geleid. Er geldt geen aankoopverplichting. Besturen kunnen intekenen op basis van een eenvoudige raadsbeslissing en op die manier meteen toegang krijgen tot een catalogoog van duizenden slimme artikels, producten en diensten.

Begin 2024 ligt de nadruk op de vernieuwing van de zeer populaire raamcontracten 'standaard software' en 'generieke ICT-infrastructuur'. Deze contracten kregen in een eerdere editie een rijke invulling met tal van merken en leveranciers. Via twee openbare Europese aanbestedingen zoeken we naar nieuwe opdrachtnemers die deze dienstverlening op de meest aantrekkelijke wijze kunnen waarmaken.

De raamovereenkomst voor ondersteuning van burgerparticipatieprojecten blijft nog even beschikbaar in 2024. Besturen kunnen hier alsnog een beroep op doen voor hoogwaardige tools om burgerinspraak en transparante communicatie met de burger professioneel te benaderen. Concreet omvat dit het gebruik van een online participatieplatform voor lokaal participatief beleid en de oprichting van burgerpanels voor professioneel onderzoek naar de behoeften van de lokale bevolking.

Voor de verwerving van discussie-, audio- en videosystemen kunnen besturen begin 2024 ook nog gebruikmaken van de betreffende raamovereenkomst. Hier vinden afnemers een scala aan professionele opties voor het virtueel organiseren en live uitzenden van gemeenteraden. Deze raamovereenkomst omvat ook alle bijbehorende diensten, zoals o.a. installatie, configuratieondersteuning, onderhoud en training.

De raamovereenkomst voor Smart City-oplossingen op basis van een "cloudplatform voor incentivering" biedt een scala aan kant-en-klare totaaloplossingen die directe end-to-end-invulling geven aan populaire Smart City-thema's, waaronder mobiliteit, (verkeers-)veiligheid, afvalbeheer en ondersteuning van de lokale economie. Deze overeenkomst omvat een breed scala aan concrete deeloplossingen die kunnen worden geïmplementeerd volgens de lokale behoeften en wensen, en op het tempo dat het bestuur het beste uitkomt. Hoewel de raamovereenkomst een holistische benadering nastreeft, staat het elke afnemer vrij om zijn eigen prioriteiten te stellen binnen een optimale scope die past bij hun specifieke situatie.

De bevordering van zachte mobiliteit, zoals fietsen naar school, is een uitstekend voorbeeld van hoe deze raamovereenkomst kan helpen. Veel gemeentebesturen en scholengemeenschappen willen het gebruik van de fiets aanmoedigen door scholieren en studenten beloningen te geven per geregistreerde rit of per afgelegde kilometer. Alle benodigde instrumenten om dit te realiseren zijn beschikbaar in de catalogus van de raamovereenkomst.

Via de raamovereenkomst worden ook verschillende verkeersgeleidingsprojecten ondersteund met bredere ambities dan alleen het aangeven van beschikbare parkeerplaatsen. Er wordt veel aandacht besteed aan zonebewaking, waaronder een totaaloplossing voor de nieuwe GAS-regelgeving met betrekking tot snelheidsovertredingen in trage zones. Slimme camera's kunnen ook lage emissiezones bewaken en de ongeoorloofde toegang tot verkeersluwe straten controleren. In de catalogus vinden lokale besturen alle benodigde componenten voor geautomatiseerde vaststellingen tot en met het innen van boetes.

Daarnaast helpen de slimme oplossingen besturen bij het verminderen van sluikstorten en belonen ze milieubewuste consumenten op passende wijze voor meetbare energie- en afvalbesparingen. In al deze deelprojecten kan de communicatie optioneel worden ondersteund door een actieve dialoog met de mobiele bewoners, bezoekers, medewerkers, enzovoort. Dit bevordert de betrokkenheid en interactie met de gemeenschap.

Om te voorkomen dat concrete projecten of "use cases" geïsoleerd worden ontwikkeld en als aparte oplossingen functioneren, kan je via de raamovereenkomst gebruikmaken van een open (data) platform. Op dit platform kunnen de synergiën tussen verwante oplossingen maximaal benut worden en alle projecten kunnen deel uitmaken van één samenhangend Smart City-beleid.

Smartville implementeert een "dataverkeerswisselaar" die verantwoordelijk is voor het beheren van alle berichtenstromen tussen potentieel duizenden meetpunten en evenveel bestemmingen. Dit gebeurt met inachtneming van de geldende (open) datastandaarden zoals voorgeschreven door organisaties zoals OSLO en de VLOCA-gemeenschap. Het resultaat van al dit digitale verkeer kan op verzoek netjes worden weergegeven op een dashboard. Dit dashboard kan worden gebruikt voor operationele controle, beleidsevaluatie en communicatie met het grote publiek. Het biedt een overzicht van de verzamelde gegevens en geeft inzicht in de prestaties en resultaten van verschillende Smart City-initiatieven.

Eveneens voor een op maat gemaakt Geografisch Informatiesysteem (GIS) kunnen lokale besturen een beroep doen op een raamovereenkomst van C-smart. Binnen deze raamovereenkomst vinden afnemers een catalogus met "kant-en-klare" basis GIS-toepassingen en bijbehorende dienstverlening. Ook voor advies - ongeacht of het gaat om een eigen oplossing - en voor ondersteuning bij de implementatie en integratie van GIS-projecten kunnen besturen gebruikmaken van de raamovereenkomst. Deze raamovereenkomst besteedt ook uitgebreid aandacht aan de implementatie van een open (geo data) beleid, het respecteren van standaarden en het streven naar "toegepaste innovatie". De opdrachtnemers streven ernaar om hun oplossingen en diensten maximaal af te stemmen op de geo-initiatieven van de Vlaamse Overheid in samenwerking met lokale besturen. Dit zorgt voor een uniforme aanpak en een naadloze integratie van GIS-oplossingen binnen lokale besturen.

Voor ondersteuning van het lokale e-inclusiebeleid kunnen lokale besturen terecht bij de raamovereenkomsten van C-smart. Deze dienstverlening is verdeeld over drie raamovereenkomsten en tien percelen en biedt alle elementen die nodig zijn voor de ontwikkeling van een lokaal e-inclusiebeleid, zoals beschreven in de Vlaamse veerkracht-oproepen 'Iedereen digitaal' en 'Digibanken'.

Besturen kunnen advies inwinnen bij het opstellen en ontwikkelen van een lokaal e-inclusie (meerjaren)beleidsplan. Ze kunnen een toegankelijkheidscheck voor e-inclusie laten uitvoeren en innovatieve e-inclusie-acties implementeren. Daarnaast wordt er aandacht besteed aan het opzetten en beheren van lokale netwerken van openbare computerruimtes (OCR's). Optioneel kunnen besturen lokale medewerkers en vrijwilligers laten opleiden en een lokale uitleendienst voor ICT-materialen opzetten. De software voor ICT-ondersteuning aan huis maakt het plaatje compleet in de C-smart "e-inclusie toolbox".

In 2024 zal C-smart haar strategische keuze voor slimme aankoopinitiatieven met overtuiging voortzetten. Ze dragen graag bij aan het digitale welzijn van lokale besturen in Vlaanderen en zullen nieuwe collectieve programma's ontwikkelen om de continuïteit van digitale dienstverlening te waarborgen.

Informatieveiligheid en -beheer

Van verplichte beleidsoptie naar pragmatische praktijk

C-smart streeft naar het waarborgen van veilige informatiestromen bij meer dan 120 besturen, waaronder steden, OCMW 's, scholen, hulpverleningszones, streekintercommunales, zorgbedrijven, woonzorgcentra en bibliotheken. Sinds de invoering van de GDPR in 2018 is de zorg rond het adequaat beheren van persoonsgegevens van burgers toegenomen. Lokale besturen erkennen de behoefte aan een solide informatieveiligheidsbeleid en de zwaarwegende impact die datalekken kunnen hebben.

C-smart distilleert de ingewikkelde wetgeving, richtlijnen en KSZ-normen tot een begrijpelijke en toepasbare praktijk. We zorgen ervoor dat alle medewerkers binnen de organisatie duidelijk weten wat van hen verwacht wordt op het gebied van informatieveiligheid en benaderen deze uitdagingen projectmatig en pragmatisch. Door concrete, realistische acties voor te stellen en noodzakelijke documentatie en sjablonen aan te bieden, besparen we besturen aanzienlijke tijd bij de implementatie van deze maatregelen.

Bovendien erkennen we de vitale noodzaak voor lokale besturen om niet alleen bewust te zijn van dreigingen op het gebied van informatieveiligheid, maar ook om proactieve stappen te ondernemen om zichzelf te wapenen tegen cybercriminaliteit en datalekken. Eerdere incidenten van hacking en cybersecurity-incidenten benadrukken deze noodzaak en urgentie.

Door het inzetten van een externe DPO vanuit C-smart kunnen lokale besturen profiteren van expertise op het gebied van gegevensbescherming, die kritisch is voor compliance en risicobeperking. Deze externe professionals bieden een kosteneffectieve manier om toegang te krijgen tot gespecialiseerde kennis, waarbij ze een objectieve, onafhankelijke blik werpen op de gegevensverwerking en -beveiliging van de organisatie, terwijl ze gelijktijdig bijdragen aan het ontwikkelen van een cultuur van gegevensbescherming via personeelstrainingen en workshops.

C-smart assisteert niet alleen bij de ontwikkeling en implementatie van een robuust informatieveiligheidsbeleid en het creëren en testen van continuïteitsplannen, maar deelt ook essentiële informatie om het bewustzijn van dreigingen te vergroten. We onderzoeken ook, samen met partnerorganisaties, hoe Vlaamse lokale besturen het best ondersteund kunnen worden bij het navigeren door de voortdurende risico's van digitalisering. Cybersecurity blijft een constante uitdaging, en het is cruciaal dat lokale besturen vooruitstrevend blijven in hun beveiligingsmaatregelen om zowel zichzelf als hun burgers te beschermen tegen cyberaanvallen, steeds met een blik op zowel de huidige als toekomstige digitale landschappen.

Veilig informatiebeheer, hoeksteen van data gedreven beleid

Dankzij de impulsen van de Vlaamse Overheid, en met name de lancering van het Digitaal Archief Vlaanderen, zijn lokale besturen bezig met het ontwikkelen van een serieregister als een essentieel onderdeel van hun streven naar een meer en beter op data gebaseerd beleid. Deze taak is echter verre van eenvoudig en vergt vaak aanzienlijke inspanningen. Hoewel veel steden en gemeenten informatie- en archiefbeheerders hebben aangesteld, is de concrete implementatie van een serieregister nog geen wijdverspreide praktijk.

Om lokale besturen concreet te ondersteunen bij het ontwikkelen van een holistische benadering van deze uitdaging en het opstellen van een praktisch en pragmatisch actieplan, heeft het C-smart team een nieuwe methodologie ontwikkeld. Met de C-smart 'Scan informatiebeheer' krijgt een bestuur een duidelijk beeld van de volwassenheid van hun interne informatiemanagement en leggen ze de basis voor een langetermijnvisie op eigentijds en waterdicht informatiebeheer. De C-smart 'Scan informatiebeheer' is gebaseerd op het raamwerk voor informatiemanagement van Audit Vlaanderen en is verder afgestemd op de behoeften van de Vlaamse lokale besturen. De scan houdt rekening met verschillende aspecten van informatiebeheer, zowel op organisatieniveau als op het niveau van kernprocessen. C-smart heeft deze nieuwe dienstverlening in 2022 geïntroduceerd en zal deze ook in 2024 voortzetten.

Het Cipal overheidsdatacenter als veilige haven

Het Cipal overheidsdatacenter in Geel stelt lokale besturen in staat om hun bedrijfskritische machines en gegevens op een veilige locatie onder te brengen. We maken gebruik van een breedband-communicatieverbinding, die het mogelijk maakt om op afstand toegang te krijgen tot deze systemen alsof ze deel uitmaken van het lokale netwerk van het bestuur.

Het feit dat tientallen lokale besturen al vertrouwen hebben gesteld in dit overheidsdatacenter en er meer dan 1.500 virtuele servers hebben ondergebracht, geeft aan dat het een effectieve en betrouwbare oplossing biedt. Het datacenter helpt lokale besturen om hun digitale infrastructuur en gegevens te beschermen tegen beveiligingsdreigingen en om de continuïteit van hun dienstverlening te waarborgen.

Sanctionerend ambtenaar en trajectcontrole as a service

Gemeentelijke administratieve sancties (GAS) werden in 1999 ingevoerd en zijn in de loop der jaren verder uitgebreid. Sinds 1 februari 2021 hebben steden en gemeenten de bevoegdheid om zelf beperkte snelheidsovertredingen te bestraffen via gemeentelijke administratieve sancties, ook wel bekend als de GAS 5-inbreuken.

Het systeem van gemeentelijke administratieve sancties (GAS) is een cruciaal instrument dat steden en gemeenten in staat stelt om proactief op te treden tegen vormen van openbare overlast binnen hun domeinen. Het speelt in op de behoefte aan een snel en effectief mechanisme om in te grijpen bij overtredingen en storende situaties die de openbare orde en het samenleven verstoren, zonder noodzakelijkerwijs een strafrechtelijke route te volgen. Dit benadrukt een efficiëntere en versnelde respons op lokale problemen, met als doel het versterken van de leefbaarheid binnen de gemeenschappen.

Een uitdaging binnen dit systeem ligt in het opleiden van medewerkers tot sanctionerend ambtenaar, een punt dat ook door de VVSG (Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten) werd onderstreept in hun evaluatie van de GAS-wet. Met de minder populaire aard van de functie, vanwege de sanctionerende rol, is extra ondersteuning en een alternatieve aanpak onontbeerlijk.

Hier maakt C-smart het verschil door haar dienstverlening uit te breiden en in te spelen op deze specifieke behoeften van lokale besturen met de introductie van “sanctionerend ambtenaar as a service” en “trajectcontrole as a service”. Deze aanvullende diensten verlichten de administratieve lasten van de lokale besturen en verhogen hun capaciteit om efficiënt op te treden tegen beperkte snelheidsovertredingen (GAS 5) zonder de noodzaak om eigen sanctionerende ambtenaren aan te stellen.

De samenwerking met C-smart biedt de lokale besturen niet enkel een pragmatische oplossing maar levert ook financiële efficiëntie op, aangezien het aanstellen van een eigen sanctionerend ambtenaar overbodig wordt. Deze benadering vereenvoudigt de processen en reduceert bovendien de kosten, wat vooral voor kleinere gemeenten en steden een substantiële impact kan hebben.

De diensten van C-smart gaan verder dan het aanbieden van een sanctionerend ambtenaar en trajectcontrole. Het betreft een uitgebreide ondersteuning waarbij de lokale besturen worden voorzien van de nodige tools, kennis en expertise om de handhaving van de openbare orde op een hoger niveau te tillen. De mogelijkheid om deze dienstverlening uit te breiden naar andere vormen van GAS-overtredingen (GAS 1 tot en met 4) na een positieve evaluatie, toont de schaalbaarheid en aanpassingsvermogen van de oplossingen van C-smart aan.

In essentie draagt de samenwerking met C-smart bij aan een robuuster en effectiever handhavingssysteem op lokaal niveau. Het doel is niet enkel om de orde te handhaven, maar ook om actief bij te dragen aan het bevorderen van de leefbaarheid van gemeentes door hen in staat te stellen om de eigen resources op een meer gefocuste manier in te zetten, terwijl ze tegelijkertijd kunnen rekenen op de expertise en ondersteuning van C-smart in het beheer van de GAS-sanctionering.

Begroting 2024 – Toelichting cijfers

Inleiding

In ons ondernemingsplan 2019-2024 gaven we aan dat in deze beleidsperiode verder werk zou gemaakt worden van een duurzame financiering van ons intergemeentelijk samenwerkingsverband. De financiële uitdagingen zijn immers niet min. Denken we maar aan de stijgende personeelskosten en pensioenuitgaven omwille van de hoge inflatie.

Met het oog op een duurzame financiering van ons samenwerkingsverband heeft de raad van bestuur daarom een aantal krachtlijnen vastgelegd. Daarbij werden de diverse analytische inkomsten- en kostenposten helder in beeld gebracht, zodat deze apart aangestuurd en opgevolgd kunnen worden.

In deze inleiding lichten we de krachtlijnen toe. Vervolgens vindt u het overzicht van de enkelvoudige begrotingscijfers van Cival dv samen met de financiële resultaten van 2022.

Wat de dienstverlening van C-smart betreft, maken we een onderscheid tussen enerzijds de activiteiten inzake informatieveiligheid en informatiebeheer en anderzijds de aankoopcentrales/raamcontracten inzake ICT en digitale transformatie.

De diensten inzake informatieveiligheid en informatiebeheer worden hoofdzakelijk uitgevoerd door een team van een zestal interne medewerkers. Deze diensten worden ten behoeve van onze vennoten uitgevoerd aan een kostendelend tarief (kostendekkend, maar er wordt geen winst genomen). Op basis van de lopende contracten mogen we ervan uitgaan dat de opbrengsten/kosten in 2024 in evenwicht zullen zijn.

Het opzetten, beheren en vernieuwen van de verschillende aankoopcentrales/raamcontracten inzake ICT en digitale transformatie gebeurt vandaag door een kleine cel, met slechts 1 senior medewerker. Dit blijkt in de praktijk onvoldoende te zijn om voldoende snelheid te maken en vormt een risico. Derhalve wordt voor 2024 voorzien om deze afdeling te versterken, zodat onze vennoten kunnen gebruikmaken van een uitgebreid aanbod van raamcontracten inzake ICT en digitale transformatie. De kosten van deze afdeling dienen hoofdzakelijk gedekt te worden door de commissies van de leveranciers, die deelnemen aan de aankoopcentrales en waarover wij transparant communiceren.

De werkingskosten van onze vereniging worden tot een minimum beperkt. Deze werkingskosten omvatten onder meer de kosten van de raden van bestuur, de algemene vergaderingen, juridische kosten, kosten i.v.m. de toelichtingen bij de vennoten, kosten van de boekhouding, sociaal secretariaat, ereloon commissaris, kantoorkosten, enz.

Naast de algemene werkingskosten draagt ons samenwerkingsverband nog een aantal “restkosten/kosten van het verleden” met zich mee. Deze kosten hebben bijvoorbeeld betrekking op bepaalde statutaire medewerkers die, wegens ziekte of omwille van een andere reden, niet of slechts gedeeltelijk verrekenbaar zijn. We streven ernaar om deze kosten tot een minimum te beperken en, waar mogelijk, af te dekken door vrijval van opgebouwde voorzieningen.

Komen we tot slot tot de kosten van de responsabiliseringsbijdrage. De sterk stijgende pensioenuitgaven die ons samenwerkingsverband moet dragen voor gewezen statutair personeel, vormt een belangrijke financiële uitdaging. De in 2024 te betalen responsabiliseringsbijdrage wordt

geraamd op 1.143 k euro. Onze vereniging kan daarbij, in tegenstelling tot de gemeenten, niet genieten van een Vlaamse tussenkomst ten bedrage van de helft van de te betalen responsabiliseringskosten, hetgeen wij ten zeerste betreuren.

Cipal dv heeft zelf en op eigen kracht de voorbije jaren reeds meer dan 32 miljoen euro voorzieningen aangelegd voor (in de toekomst) te betalen responsabiliseringsbijdragen. We rekenen naar de toekomst toe o.a. ook op de opstroom van dividenden en andere financiële middelen vanuit onze participaties om voldoende liquiditeiten ter beschikking te hebben voor de betaling hiervan.

Bij het akkoord over de uittreding van de provincies heeft Cipal erover gewaakt dat de provincies bij uittreding een billijke, maar toch aanzienlijke vergoeding voor het sociaal passief van Cipal betalen (in functie van hun aandelenpercentage).

Voor 2024 heeft de raad van bestuur beslist geen enkele bijdrage vanwege de vennoten te vragen, noch voor de werkingskosten van onze vereniging, noch voor de responsabiliseringsbijdrage.

Enkel de lokale en provinciale besturen moeten zelf integraal de last van de pensioenen van de statutaire medewerkers dragen, zonder tegemoetkoming van de federale overheid. Net als de VVSG zijn wij vragende partij voor een structurele en duurzame oplossing. Daarbij zou bijvoorbeeld gedacht kunnen worden aan een fonds waarin de statutaire pensioenen van alle overheden worden gebundeld, met een billijke verdeling van de financieringslasten. Momenteel wordt er naar ons gevoel met verschillende maten en gewichten gewerkt en worden wij opgezadeld met een miljoenenrekening waarop wij weinig of geen vat hebben.

Begrotingscijfers 2024 Cipal dv

Hierna worden de enkelvoudige begrotingscijfers 2024 van Cipal dv besproken en weergegeven.

Wij wijzen erop dat deze begroting wordt opgevat als een budget welk gebaseerd is op een aantal assumpties betreffende de lopende en/of nieuwe projecten. Een dergelijk budget is een dynamisch gegeven waarbij zowel voor de kosten als voor de opbrengsten in de loop van het komende jaar bijsturingen of afwijkingen mogelijk zijn. Het accuraat inschatten van de toekomstige inkomsten, die vaak onderhevig zijn aan een dynamisch marktgegeven, is niet altijd makkelijk.

Bedrijfsopbrengsten

De begrote omzet in 2024 bedraagt 4.795 k euro. De lichte daling van de begrote omzet van Cipal dv ten opzichte van 2022 staat hoofdzakelijk in verband met de afbouw van de traditionele software-activiteiten van Cipal dv. Voor de andere bedrijfsopbrengsten is 1.795 k euro geraamd. Hierin zitten o.a. de huuropbrengsten van het Technologiehuis (440 k euro), de opbrengsten met betrekking tot de terbeschikkingstelling van statutair personeel (850 k euro) en de commissies van de leveranciers die deelnemen aan de aankoopcentrales (245 k euro). Hier is eveneens 185 k euro opgenomen als bijdrage van de provincie Antwerpen in het sociaal passief en 54 k euro als bijdrage van de provincie Limburg in het sociaal passief. Tot slot wordt rekening gehouden met een opbrengst (geraamd op 67 k euro) die Cipal dv als groepsbijdrage ontvangt ten gevolge van de fiscale consolidatie met Cipal nv en met als doelstelling op groepsniveau vennootschapsbelasting uit te sparen.

Bedrijfskosten

In de rubriek 'handelsgoederen en onderaannemingen' is een bedrag voorzien van 4.000 k euro. De rubriek 'kosten van diensten en diverse goederen' wordt geraamd op 647 k euro. Binnen de post 'bezoldigingen, sociale lasten en pensioenen' is voor 2024 3.645 k euro ingeschreven. Wat betreft de personeelskosten wordt enerzijds rekening gehouden met de indexering, vooropgesteld door het Federaal Planbureau, en anderzijds met een raming aangaande de in 2024 te betalen responsabiliseringsbijdrage (1.143 k euro).

De afschrijvingen worden geraamd op 206 k euro en kaderen binnen de aankoop van het Technologiehuis welk over 20 jaar wordt afgeschreven. Rekening houdend met de huuropbrengsten (440 k euro), de interesten op de lening (-20 k euro) en de onroerende voorheffing (-45 k euro) wordt in 2024 een winstgevendheid geraamd van 149 k euro m.b.t. het Technologiehuis.

Voor risico's en kosten verwijzen we naar de gekende problematiek van de responsabiliseringsbijdrage. In 2023 werd beslist om een bijkomende voorziening aan te leggen ten bedrage van 16,9 miljoen euro. Met deze bijkomende voorziening wordt nu rekening gehouden met (i) een stijgende responsabiliseringscoëfficiënt tot

85 % (in 2022 gestegen van 50,00 % naar 51,34 %), (ii) met de reeds opgebouwde pensioenrechten van de actieve statutaire personeelsleden en (iii) met de te verwachten inflatie. De op die wijze berekende toekomstig verschuldigde responsabiliseringsbijdrage werd vervolgens verdisconteerd à rato van een actualisatievoet die gelijk is aan de lange termijn inflatieverwachtingen. Deze berekening werd uitgevoerd door een extern consulent gespecialiseerd in pensioenen. Het totaal van de aangelegde voorzieningen voor de responsabiliseringsbijdragen bedraagt derhalve reeds meer dan 32 miljoen euro. In de begroting 2024 wordt rekening gehouden met een netto daling van de voorzieningen voor responsabiliseringsbijdragen met 700 k euro.

Voor "restkosten/kosten van het verleden" wordt in 2024 een vrijval van 275 k euro voorzieningen geraamd.

Bedrijfsresultaten

Voor Cipal dv wordt een bedrijfsresultaat begroot van -978 k euro.

Financiële Resultaten

De financiële opbrengsten worden geraamd op 1.390 k euro en omvatten de opstroom van dividenden vanwege enerzijds Cipal nv (geraamd op 950 k euro) en anderzijds Poolstok cv (geraamd op 125 k euro). Daarnaast worden intrestopbrengsten uit belegging van de liquiditeitsoverschotten voorzien ten bedrage van 315 k euro. Binnen de rubriek 'financiële kosten' vinden we 20 k euro terug, zijnde de geraamde interesten op de lening aangegaan voor aankoop van het Technologiehuis.

Resultaat periode 2024

Het begrote (enkelvoudige) nettoresultaat voor 2024 bedraagt 391 k euro.

Wij merken daarnaast ook op dat de geconsolideerde financiële resultaten van Cipal dv in 2024 naar alle verwachting positief zullen zijn.

CIPAL DV BEGROTING 2024	RESULTAAT CIPAL DV 2022 (in k euro)	BEGROTING CIPAL DV 2024 (in k euro)
I. BEDRIJFSOPBRENGSTEN		
A. Omzet	5.011	4.795
B. Voorraad goederen in bewerking: toename/afname	0	0
C. Geprod. vaste activa	0	0
D. Andere bedrijfsopbrengsten	2.584	1.795
E. Niet recurrente bedrijfsopbrengsten	8	0
TOTAAL BEDRIJFSOPBRENGSTEN	7.603	6.590
II. BEDRIJFSKOSTEN		
A. Handelsgoederen en onderaannemingen	4.346	4.000
B. Diensten en diverse goederen	303	647
1. Algem. Onkost.		
2. Kost extern personeel		
C. Bezoldigingen Soc. lasten & pensioenen	2.518	3.645
D. Afschrijvingen	206	206
E. Waardeverminderingen	8	
F. a. Voorz. voor risico's en kosten	0	-275
F. b. Voorz. Voor responsabiliseringsbijdrage	16.892	-700
G. Andere bedrijfskosten	46	45
H. Afschr. op pos. cons. verschillen	0	0
I. Niet recurrente bedrijfskosten	0	0
TOTAAL BEDRIJFSKOSTEN	24.319	7.568
III. BEDRIJFSRESULTAAT	-16.716	-978
IV. FINANCIËLE OPBRENGSTEN	99	1.390
V. FINANCIËLE KOSTEN	26	20
IX. RESULTAAT VAN HET BOEKJAAR VOOR BELASTING	-16.643	392
X. BELASTINGEN OP HET RESULTAAT	1	1
NETTO RESULTAAT VAN HET BOEKJAAR	-16.644	391